

- úrad pre
- dohľad nad
- zdravotnou
- starostlivosťou

vestník

číslo 14/2023

obsah:

str. 2 – 19 **Správa o hospodárení úradu za 1. polrok 2023**

október 2023

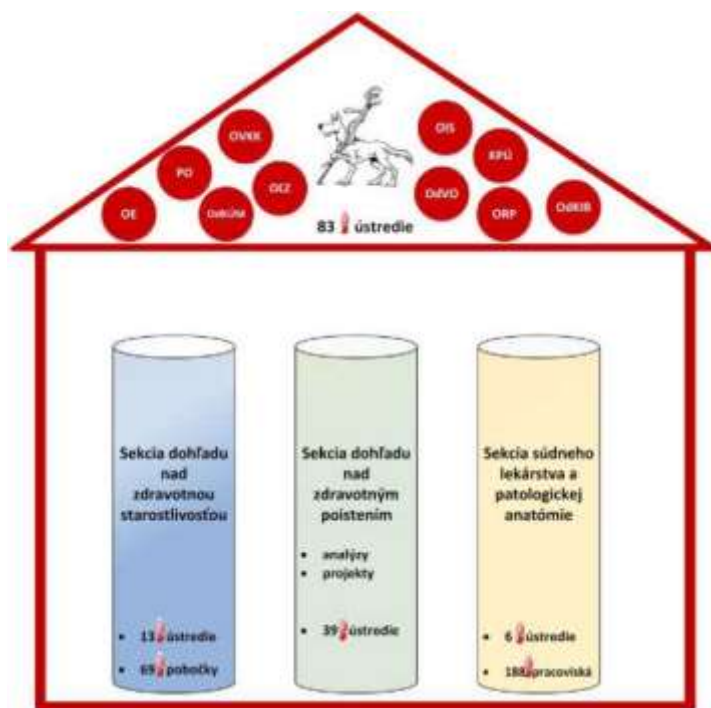
**Správa o hospodárení
Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou
za 1. polrok 2023**

I. Spôsob hospodárenia

Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou (ďalej len „úrad“) predkladá správu o hospodárení za príslušný polrok. Úrad je podľa § 19 ods. 1 písm. b) zákona č. 581/2004 Z. z. o zdravotných poisťovniach, dohľade nad zdravotnou starostlivosťou a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 581/2004 Z. z.“) povinný predložiť vláde správu o hospodárení za prvý polrok kalendárneho roka do troch mesiacov po skončení kalendárneho polroka.

V priebehu 1. polroka 2023 úrad hospodáril s prostriedkami verejného zdravotného poistenia v súlade s rozpočtom úradu, ktorý je súčasťou rozpočtu verejnej správy a svojou činnosťou naplňoval strategické priority:

- **dohľad nad poskytovaním zdravotnej starostlivosti**
- **súdne lekárstvo a patologická anatómia**
- **dohľad nad verejným zdravotným poistením**

počty zamestnancov k 30. júnu 2023

Úrad vedie účtovníctvo v zmysle zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov. Postupy účtovania a účtovná osnova sú určené opatrením Ministerstva financií SR zo 14. novembra 2007 č. MF/24342/2007-74 v platnom znení.

Pri sledovaní plnenia rozpočtu verejnej správy úrad uplatňuje rozpočtovú klasifikáciu v zmysle § 4 ods. 4 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov, podľa ktorej sa jednotne určujú a triedia príjmy a výdavky rozpočtu verejnej správy. Príjmy a výdavky úrad sleduje podľa opatrenia Ministerstva financií SR č. MF/010175/2004-42, ktorým sa ustanovuje druhová klasifikácia, organizačná klasifikácia a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie.

Súčasťou správy sú Finančný výkaz o vybraných údajoch z aktív a z pasív subjektu verejnej správy a Finančný výkaz o príjmoch, výdavkoch a finančných operáciách subjektu verejnej správy k 30. júnu 2023.

II. Charakteristika schváleného rozpočtu na rok 2023

Úrad hospodári podľa rozpočtu, ktorý na rok 2023 schválila dozorná rada úradu 13. októbra 2022 uznesením č. 721/2022. Rozpočet úradu, schválený dozornou radou, bol v súlade s § 28 ods. 4 zákona č. 581/2004 Z. z. predložený vláde SR a 14. októbra 2022 prerokovaný. Vláda SR zobrala návrh rozpočtu na vedomie uznesením č. 640/2022 a následne Národná rada SR na svojom zasadnutí 30. novembra 2022 schválila rozpočet úradu na rok 2023 uznesením č. 1867, v štruktúre predpokladaných príjmov a výdavkov.

Hlavným príjmom úradu je každoročný príspevok na činnosť úradu od zdravotných poisťovní (ďalej len "ZP") podľa § 30 zákona č. 581/2004 Z. z., ktorého výška je 0,45 % z vymeriavacieho základu. Skutočný príspevok prijatý v decembri 2022 na činnosť úradu v roku 2023 predstavoval sumu 23 568 tis. eur.

Ďalšími príjmami úradu boli príjmy získané z administratívnych činností a príjmy z činnosti súdnolekárskych a patologicko-anatomických (ďalej len "SLaPA") pracovísk.

Výdavky úradu sa pre rok 2023 predpokladajú v sumare na úrovni 26 643 tis. eur vrátane kapitálových výdavkov financovaných z vlastných zdrojov úradu.

III. Čerpanie rozpočtu k 30. júnu 2023

Tabuľka č. 1 - Vyhodnotenie plnenia rozpočtu k 30. júnu 2023 podľa metodiky ESA 2010
(v eurách)

Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou		S k 30.6.2022	R 2023 *	S k 30.6.2023	Plnenie rozpočtu 2023 v %	Medziročná zmena k 30.6. v %
	Príjmy bežného roka, v tom:	577 530	799 605	735 235	91,9	27,3
200	Nedaňové príjmy, v tom:	573 766	799 605	618 387	77,3	7,8
220	Administratívne poplatky a iné poplatky a platby	573 759	750 000	525 820	70,1	-8,4
222	Pokuty, penále a iné sankcie	0	0	56	x	x
223	Príjmy z činnosti úradu	573 759	750 000	525 763	70,1	-8,4
230	Kapitálové príjmy	0	0	0	x	x
240	Úroky z tuzemských úverov, z toho:	0	45 723	86 593	189,4	x
243	Z účtov finančného hospodárenia	0	45 723	86 593	189,4	x
290	Iné nedaňové príjmy	7	3 882	5 974	153,9	88 659,3
300	Granty a transfery, v tom:	3 764	0	116 849	x	3 004,4
312001	Zo štátneho rozpočtu	3 764	0	116 849	x	3 004,4
312003	Zo zdravotných poisťovní**	0	0	0	x	x
331002	Zahraničné granty - projekt EESSI	0	0	0	x	x
400	Príjmy z transakcií s fin. aktívami a pasívami	45 227 643	47 201 704	47 201 704	100,0	4,4

Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou		S k 30.6.2022	R 2023 *	S k 30.6.2023	Plnenie rozpočtu 2023 v %	Medziročná zmena k 30.6. v %
453	Prostriedky z predchádzajúcich rokov	45 227 643	47 201 704	47 201 704	100,0	4,4
456	Iné príjmové finančné operácie - kurzové rozdiely	0	0	0	x	x
Príjmy spolu		45 805 173	48 001 309	47 936 939	99,9	4,7
600	Bežné výdavky, v tom:	9 409 811	24 089 900	10 809 880	44,9	14,9
610	Mzdy, platy, služobné príjmy	4 002 315	10 319 727	4 671 967	45,3	16,7
620	Poistné a príspevok do ZP	1 437 090	3 697 531	1 675 756	45,3	16,6
630	Tovary a služby	3 904 721	9 822 642	4 341 813	44,2	11,2
	631 Cestovné náhrady	13 232	52 000	22 371	43,0	69,1
	632 Energie, voda a komunikácie	435 896	1 062 000	509 958	48,0	17,0
	633 Materiál	335 729	1 068 000	629 118	58,9	87,4
	634 Dopravné	23 957	64 363	14 379	22,3	-40,0
	635 Rutinná a štandardná údržba	329 249	930 451	283 271	30,4	-14,0
	636 Nájomné za nájom	599 373	1 480 000	640 825	43,3	6,9
	637 Služby	2 167 285	5 165 828	2 241 892	43,4	3,4
	637034 Zdravotníckym zariadeniam	1 237 506	2 801 828	1 225 989	43,8	-0,9
640	Bežné transfery	65 685	250 000	120 344	48,1	83,2
700	Kapitálové výdavky	537 080	2 129 547	511 644	24,0	-4,7
800	Výdavky z transakcií s fin. aktívami a pasívami	191 795	423 360	423 360	100,0	120,7
819003	Kurzové rozdiely	191 795	423 360	423 360	100,0	120,7
Výdavky spolu		10 138 686	26 642 807	11 744 884	44,1	15,8
Celkový prebytok/schodok (+/-)		35 666 487	21 358 502	36 192 055	169,5	1,5
Vylúčenie finančných operácií		-45 035 848	-46 778 343	-46 778 344	100,0	3,9
Vylúčenie príjmových FO		-45 227 643	-47 201 704	-47 201 704	100,0	4,4
Vylúčenie výdavkových FO		191 795	423 360	423 360	100,0	120,7
Medziročná zmena stavu pohľadávok zvýš.(+)/zniž.(-) pohľadávok		-529 256	0	-643 681	x	21,6
Medziročná zmena stavu záväzkov zvýš.(-)/zniž.(+) záväzkov		800 468	0	533 813	x	-33,3
Prebytok/schodok (+/-) úradu (ESA 2010)		-9 098 149	-25 419 842	-10 696 157	42,1	17,6
Príjmy ESA 2010		48 274	799 605	91 554	11,4	89,7
Výdavky ESA 2010		9 146 423	26 219 447	10 787 711	41,1	17,9
Saldo ESA 2010		-9 098 149	-25 419 842	-10 696 157	42,1	17,6

* rozpočet po úprave - schválené dozornou radou úradu 13.06.2023

** zmena metodiky platenia príspevku zo ZP - príspevok pre rok 2023 uhradený v 12_2022, pre rok 2024 platba v 01_2024

1. Príjmy rozpočtu

Celkové príjmy k 30. júnu 2023 úrad vykazuje vo výške **47 937 tis. eur**, z čoho sú príjmové finančné operácie vo výške 47 202 tis. eur a nedaňové príjmy, granty a transfery v čiastke 735 tis. eur.

Príjmy z činnosti úradu za 1. polrok 2023 boli v čiastke 526 tis. eur, čo predstavuje plnenie na 70,1 % z ročných plánovaných predmetných príjmov. Táto príjmová položka sa skladá z dvoch

časť:

- príjmy z činnosti SLaPA pracovísk,
- poplatky za administratívne činnosti úradu.

Príjmy z činnosti SLaPA pracovísk z úhrad za pitvy nariadené podľa osobitného predpisu, toxikologické vyšetrenia, chladenie mŕtvych tiel a výuka študentov boli v 1. polroku 2023 vo výške 506 tis. eur, pre porovnanie v 1. polroku 2022 vo výške 573 tis. eur. Príjmy z poplatkov za administratívne činnosti úradu boli v sume 20 tis. eur.

Položky Pokuty, penále, iné sankcie a Príjmy z účtov finančného hospodárenia k 30. júnu 2023 evidujú zostatok spolu 87 tis. eur.

Iné nedaňové príjmy zaznamenali celkovú čiastku 6 tis. eur, a to príjmy z dobropisov, refundovaného poštovného a výdavkov na exekúcie.

V položke Príjmy zo štátneho rozpočtu úrad do 30. júna 2023 prijal prostriedky z EÚ na Projekt Manažment údajov/registre v sume 117 tis. eur.

Tabuľka č. 2: Stav plnenia príjmov rozpočtu
(v eurách)

Názov položky	Čerpanie k 30.06.2022	Skutočnosť 2022	Rozpočet 2023 *	Čerpanie k 30.06.2023	Čerpanie rozpočtu %
Príjmy z činnosti úradu	573 759	1 086 753	750 000	525 763	70,1
Pokuty, penále a iné sankcie	0	0	0	56	x
Kapitálové príjmy	0	0	0	0	x
Úroky z účtov	0	0	45 723	86 593	189,4
Iné nedaňové príjmy	7	1 126	3 882	5 974	153,9
Zo štátneho rozpočtu	3 764	3 764	0	116 849	x
Zo zdravotných poisťovní	0	23 567 908	0	0	x
Zahraničné granty	0	0	0	0	x
Nedaňové príjmy, granty a transfery spolu	577 530	24 659 551	799 605	735 235	91,9

* rozpočet po úprave - schválené dozornou radou úradu 13. júna 2023

Zostatok prostriedkov z predchádzajúcich rokov k 1. januáru 2023 v sume 47 202 tis. eur sa skladá z:

- preddavku na príspevok od zdravotných poisťovní na činnosť úradu na rok 2023, ktorý bol uhradený na účet úradu v decembri 2022 v sume 23 568 tis. eur,
- kumulovaného prebytku hospodárenia z predchádzajúcich rokov vo výške 23 504 tis. eur, ktorý vznikol najmä z dôvodu posunutia procesu verejného obstarávania na viaceré kapitálové výdavky z predchádzajúcich rokov, napr. komunikačnej platformy či obstarania prístrojového vybavenia pre SLaPA pracoviská, pričom tieto kapitálové zámery sa priebežne počnúc rokom 2022 realizujú v aktuálnom roku a predpokladajú sa aj v nasledujúcom rozpočtovom období s plánovanou vyššou intenzitou čerpania pri modernizácii SLaPA pracovísk,
- obdržaným zahraničným grantom vo výške 130 tis. eur od Sociálnej poisťovne, a. s., na EESSI projekt.

Tabuľka č. 3: Prostriedky z predchádzajúcich rokov
(v eurách)

Názov položky	Skutočnosť 2022	Rozpočet 2023 *	Skutočnosť k 30.06.2023	Čerpanie rozpočtu %
Zo štátneho rozpočtu	51 579	0	0	X
Zo zdravotných poisťovní	22 504 602	23 567 908	23 567 908	100,0
Vlastné zdroje	22 541 916	23 504 249	23 504 249	100,0
Zahraničné granty bežné od medzinárodnej organizácie	129 547	129 547	129 547	100,0
Prostriedky z predchádzajúcich rokov	45 227 643	47 201 704	47 201 704	100,0

* rozpočet po úprave - schválené dozornou radou úradu 13. júna 2023

2. Výdavky rozpočtu

Výdavky úradu na rok 2023 sú rozpočtované na úrovni 26 643 tis. eur. Za 1. polrok 2023 boli skutočné výdavky v objeme **11 745 tis. eur**, čo predstavuje 44,1 % z rozpočtu na rok 2023. V porovnaní s rovnakým obdobím roku 2022 boli výdavky vyššie o 1 606 tis. eur, indexom 2023/2022 1,16, medziročný nárast zaznamenali mzdové výdavky, tovary a služby, bežné transfery, mierny pokles kapitálové výdavky.

Tabuľka č. 4: Výdavky rozpočtu
(v eurách)

Názov položky	Skutočnosť k 30.06.2022	Skutočnosť 2022	Rozpočet 2023 *	Skutočnosť k 30.06.2023	Čerpanie rozpočtu %
Mzdy	4 002 315	9 155 823	10 319 727	4 671 967	45,3
Odvody z miezd	1 437 090	3270 167	3 697 531	1 675 756	45,3
Tovary a služby	3 904 721	8 104 685	9 822 642	4 341 813	44,2
Bežné transfery	65 685	137 411	250 000	120 344	48,1
Bežné výdavky celkom	9 409 811	20 668 086	24 089 900	10 809 880	44,9
Kapitálové výdavky	537 080	1 825 610	2 129 547	511 644	24,0
Kurzové rozdiely	191 795	191 795	423 360	423 360	100,0
Výdavky celkom	10 138 686	22 685 491	26 642 807	11 744 884	44,1

* rozpočet po úprave - schválené dozornou radou úradu 13. júna 2023

Nasledujúca tabuľka zobrazuje výdavky úradu k 30. júnu 2023 rozdelené podľa troch hlavných činností. Výdavky na súdne lekárstvo a patologickú anatómiu (SLaPA) zahŕňajú v službách aj významnú položku vzťahujúcu sa k obhliadkam zosnulých v celkovom objeme 1 217 tis. eur. Výdavky na administratívu a položky ktoré nebolo možné priamo alokovať na jednotlivé činnosti boli rozdelené medzi SLaPA, dohľad nad zdravotnou a ošetrovateľskou starostlivosťou (SDZS) a dohľad nad zdravotným poistením (SDZP) podľa počtu zamestnancov alebo podľa nákladov na zamestnancov danej sekcie.

Tabuľka č. 5: Výdavky rozpočtu podľa hlavných činností
(v eurách)

Názov položky	SLaPA	SDZP	SDZS	Skutočnosť k 30.06.2023
Mzdy a odvody	3 768 848	847 299	1 731 576	6 347 723
Tovary a služby	1 967 205	518 976	1 855 632	4 341 813
Bežné transfery	65 258	16 890	38 196	120 344
Bežné výdavky celkom	5 801 311	1 383 165	3 625 404	10 809 880
Podiel na celkových výdavkoch v % podľa stredísk	54 %	13 %	34 %	
Kapitálové výdavky	215 454	179 798	116 392	511 644
Kurzové rozdiely	0	423 360	0	423 360
Výdavky celkom	6 016 765	1 986 323	3 741 796	11 744 884
Podiel na celkových výdavkoch v % podľa stredísk	51 %	17 %	32 %	

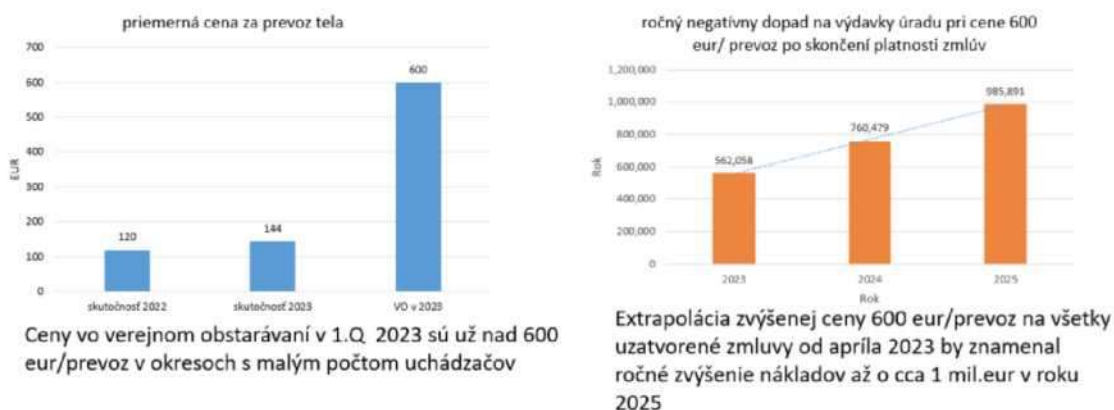
Úrad v 1. polroku 2023 čerpal **bežné výdavky** vo výške **10 810 tis. eur**, čo predstavuje 44,9 % z rozpočtovanej úrovne. Oproti rovnakému obdobiu roku 2022 došlo k zvýšeniu predmetných výdavkov o 14,9 %.

Mzdové výdavky boli v rozpočte schválené vo výške 10 320 tis. eur. Skutočné čerpanie za 1. polrok 2023 je na úrovni 4 672 tis. eur, čo predstavuje 45,3 % z rozpočtovaných mzdových výdavkov na rok 2023. Zvýšené čerpanie miezd v porovnaní s polrokom 2022 súvisí s postupným obsadzovaním pracovných pozícií, ktoré za posledné roky neboli personálne obsadené, pokračujúcim reštartom činností, personálnym posilňovaním oddelení s cieľom zvýšenia ich odbornosti, zrušením 2 pobočiek, v Nitre a Prešove, k 1. aprílu 2023. Úrad v 1. polroku 2023 evidoval priemerný prepočítaný počet zamestnancov na úrovni 388,50, vo fyzických osobách k 30. júnu 2023 398 zamestnancov. Plánovaný stav v horizonte rokov 2024 - 2026 je 430. V rámci personálnej agendy úrad zrealizoval rozpis ukazovateľov výkonnosti zamestnancov - KPI pre rok 2023 so zámerom zvýšiť zainteresovanosť zamestnancov na činnosti úradu vrátane ich plánovaného priebežného vyhodnotenia v priebehu 4. kvartálu.

Výdavky na poistné a príspevky do poisťovní sú v rozpočte na rok 2023 predpokladané v objeme 3 698 tis. eur, pričom skutočnosť za 1. polrok rok 2023 dosiahla v nadväznosti na čerpanie miezd 1 676 tis. eur, t. j. 45,3 % z ročného rozpočtu.

Výdavky na tovary a služby boli na rok 2023 schválené v celkovej výške 9 823 tis. eur vrátane navýšenia zdrojov v rizikovej oblasti špeciálnych služieb - preprava mŕtvych tiel na pitvu, najmä ako dôsledok priebežného nárastu cien v tomto segmente zabezpečovaný dodateľským spôsobom, čo potvrdzujú aj aktuálne prebiehajúce VO. Položka bola dofinancovaná z vygenerovaných úspor na iných položkách tovarov a služieb, schválené dozornou radou úradu 13. júna 2023. Tieto výdavky aj pre ďalšie rozpočtové obdobia vykazujú potenciál nárastu, čo dokumentuje graf č. 1 nižšie. V 1. polroku 2023 bolo skutočné čerpanie výdavkov na tovary a služby na úrovni 4 342 tis. eur, t. j. 44,2 % z rozpočtu. Predmetné výdavky medziročne sumárne narástli o 437 tis. eur, čo predstavuje 11,2 % zvýšenie.

Prevozy tel - trend pri verejnom obstarávaní v roku 2023

V rámci sumárnej položky tovary a služby sú jednotlivé položky čerpané nasledovne:

Položka **cestovné náhrady** bola čerpaná vo výške 22 tis. eur, čo je 43,0 % z rozpočtovanej úrovne. Aktuálne nižšie čerpanie alikvotného % je spôsobené dostatočnou rezervou vo výdavkovej položke, na pracovné stretnutia aj na medzinárodnej úrovni vo vzťahu k činnosti úradu ako styčného orgánu a realizácii projektu EESSI.

V oblasti **energie, vody a komunikácií** sú výdavky za 1. polrok 2023 na kumulovanej úrovni 510 tis. eur, v medziročnom porovnaní oproti roku 2022 436 tis. eur, čo predstavuje absolútny prírastok 74 tis. eur, indexom 1,17, čerpanie rozpočtu k 30. júnu 2023 bolo na úrovni 48,0 %. V energiách došlo v sledovanom období oproti roku 2022 k nárastu výdavkov o 63 tis. eur, indexom 1,30. V rámci komunikačnej infraštruktúry - internet nastal medziročný pokles o 124 tis. eur a telekomunikačné služby vzrástli medziročne o 119 tis. eur, z dôvodu zmeny účtovania na uvedených podpoložkách. Tendencie výdavkov v jednotlivých segmentoch sú dôsledkom postupného vývoja cien nakupovaných výkonov v kontexte medziročnej inflácie 2023/2022.

V položke **materiál** boli výdavky za sledované obdobie čerpané v hodnote 629 tis. eur, t. j. 58,9 % z rozpočtovaných prostriedkov. Oproti polroku 2022 bolo čerpanie vyššie o 293 tis. eur. Zvýšené výdavky priamo súvisia s nárastom v podpoložke výpočtová technika - zakúpenie prenosných zariadení s odnímateľnou klávesnicou v čiastke 330 tis. eur v rámci projektu ePrehliadky v počte 300 ks. Celkový nárast položky materiál bol tlmený nižšími výdavkami v položke všeobecný materiál.

V položke **dopravné** je čerpanie 14 tis. eur, a to na úrovni 22,3 % schváleného rozpočtu. Na nižšie čerpanie predmetných výdavkov v porovnaní s rokom 2022 vplýval predovšetkým priebežný pokles cien phm v podpoložke - palivá, mazivá, oleje v roku 2023 a nižšie čerpanie servisu, údržby a opráv vozidiel.

V položke **rutinná a štandardná údržba** vykazuje úrad čerpanie 283 tis. eur s čerpaním rozpočtu 30,4 %. Nižšie čerpanie výdavkov oproti predchádzajúcemu roku zaznamenala podpoložka - špecializovaný konfigurovateľný a krabicový softvér o 88 tis. eur, nárast 48 tis. eur vykazuje podpoložka - unikátneho softvéru v dôsledku pravidelných servisných paušálov pre support softvérov ako napr. EESSI, komunikačná platforma.

Položka **nájomné** bola čerpaná vo výške 641 tis. eur, čo tvorí 43,3 % z rozpočtu pre rok 2023. Oproti roku 2022 ide o vyššie čerpanie výdavkov v absolútnom vyjadrení o 41 tis. eur v porovnateľnom období, ktoré vyplýva najmä z uplatňovania inflačných doložiek k zmluvám zo strany prenajímateľov.

Položka **služby** je čerpaná vo výške 2 242 tis. eur, čo predstavuje 43,4 % z ročného rozpočtu pri medziročnom zvýšení o 75 tis. eur. Na medziročný nárast vplýval pri priebežnom tlaku na rast cien najmä vyšší objem úhrad za prepravu mŕtvych tiel na pitvu, pri súčasne utlmenej nižšej úmrtnosti v prvom polroku roku 2023 súvisiacej s epidemickou situáciou vo vzťahu k ochoreniu Covid-19 v porovnaní s rovnakým obdobím predchádzajúceho roka.

Podpoložka zdravotníckym zariadeniam je k 30. júnu 2023 čerpaná na 43,8 % z rozpočtovanej úrovne prostriedkov, a to vo výške 1 226 tis. eur, výdavky na prehliadky mŕtvych tiel sú z vyššie uvedenej sumy na úrovni 99,3 %, 1 217 tis. eur. Úrad v schválenom rozpočte v segmente tovarov a služieb zabezpečil v rámci disponibilného objemu zdrojov, v nadväznosti na Ministerstvom financií SR stanovený objem celkových výdavkov, pre podpoložku zdravotnícke zariadenia maximálny možný objem prostriedkov vrátane určitej rezervy pri tvorbe rozpočtu, a to vo výške 2 802 tis. eur. V nadväznosti na prijatie novely zákona č. 581/2004 Z. z., ktorou sa od 1. októbra 2021 ustanovilo zabezpečenie prehliadok mŕtvych tiel prehliadajúcimi lekármi na základe rozpisu úradu, úrad už počas leta 2021 priebežne prešiel na tento spôsob zabezpečenia výkonu prehliadok mŕtvych tiel. Uvedená zmena znížila mesačný objem čerpania výdavkov, v dôsledku poklesu ceny za výkon prehliadky mŕtveho tela mimo zdravotníckeho zariadenia ústavnej zdravotnej starostlivosti oproti zmluvneným cenám s organizátormi je zníženie o vyše 30 %. Ceny za výkon prehliadok mŕtvych tiel prehliadajúcimi lekármi podľa rozpisu sú regulované a jednoznačne stanovené v Metodickom usmernení úradu č. 1/2018 k vykonávaniu prehliadky mŕtveho tela a vylučujú tak dodatočné náklady na činnosť organizátora prehliadok mŕtvych tiel a nekontrolovateľný nárast ponuky cien v procese verejného obstarávania. Predpoklad čerpania výdavkov na podpoložke 637 034 zdravotníckym zariadeniam je do konca roka 2023 na základe doterajšej tendencie vo výške cca 2,5 mil. eur.

Tabuľka č. 6: Tabuľka čerpania významných výdavkov na tovary a služby
(v eurách)

Názov položky	Výdavky k 30.06.2022	Skutočnosť 2022	Rozpočet 2023 *	Výdavky k 30.06.2023	Čerpanie rozpočtu %
Energie	205 682	409 214	450 000	268 237	59,6
Poštové služby	27 426	55 950	85 000	32 525	38,3
Komunikačná infraštruktúra	124 193	207 040	50 000	572	1,1
Telekomunikačné služby	50 859	169 095	400 000	169 432	42,4
Výpočtová technika	45 165	88 223	380 000	380 525	100,1
Prevádzkové stroje, prístroje, zariadenie, technika a náradie	11 794	22 060	60 000	10 413	17,4
Všeobecný materiál	162 604	346 394	360 000	147 232	40,9

Názov položky	Výdavky k 30.06.2022	Skutočnosť 2022	Rozpočet 2023 *	Výdavky k 30.06.2023	Čerpanie rozpočtu %
Pracovné odevy, obuv a pracovné pomôcky	17 031	45 076	83 200	36 780	44,2
Dopravné	23 957	46 421	64 363	14 379	22,3
Údržba budov	33 927	82 221	70 000	30 677	43,8
Údržba softvéru	174 231	446 297	746 451	222 391	29,8
Nájomné budov, objektov	580 448	1 179 600	1 430 000	609 304	42,6
Všeobecné služby	111 116	245 430	250 000	121 893	48,8
Špeciálne služby	374 565	777 383	950 000	455 863	48,0
Štúdie, expertízy, posudky	169 382	330 597	400 000	139 788	34,9
Stravovanie	56 082	127 413	145 000	42 731	29,5
Odmeny zamestnancov mimopracovného pomeru	96 521	193 245	240 000	114 419	47,7
Zdravotníckym zariadeniam	1 237 506	2 430 855	2 801 828	1 225 989	43,8

* rozpočet po úprave - schválené dozornou radou úradu 13. júna 2023

V oblasti **bežných transferov** boli v 1. polroku 2023 čerpané výdavky na nemocenské dávky vo výške 21 tis. eur a finančné príspevky na stravu 99 tis. eur, na sumárnej úrovni 48,1 % z rozpočtovanej výšky.

Kapitálové výdavky boli za sledované obdobie roku 2023 na úrovni 512 tis. eur, 24,0 % rozpočtu. Z uvedeného objemu výdavkov boli prostriedky použité na:

- upgrade softvéru pre projekt EESSI - financované kombináciou vlastných zdrojov a grantu v celkovej výške 292 tis. eur,
- HW a SW pre centrálnu úložisko logov v sume 58 tis. eur,
- portálové riešenia overenia úmrtí vo výške 17 tis. eur,
- zalievacia linka BioOptica pre SLaPA pracovisko Martin v sume 13 tis. eur,
- projekt ePrehliadky - analýza a dizajn 2.etapa 132 tis. eur,
- projekt Manažment údajov - registre, spolufinancovanie z EÚ/Európsky fond regionálneho rozvoja 117 tis. eur, výdavkovo nulitné/refundácia 117 tis. eur.

Intenzívnejšie čerpanie kapitálových výdavkov predpokladáme v 2. polroku 2023 vzhľadom na aktuálny stav implementácie projektov a rozpracovanosť procesov verejného obstarávania v jednotlivých plánovaných položkách investičného plánu a priority úradu. Čerpanie investícií v 1. polroku 2022 pre porovnanie bolo na úrovni 537 tis. eur. Kumulované čerpanie investícií do konca roka očakávame v limite plánovanej celoročnej sumy rozpočtu 2 mil. eur., ako aj navýšenie o zdroje z grantu 130 tis. eur.

V januári 2023 sa realizovala úhrada straty z kurzového rozdielu za rok 2022 vzniknutého z činnosti úradu ako styčného orgánu pre poskytovanie zdravotnej starostlivosti uhrádzanej na základe verejného zdravotného poistenia vo vzťahu k styčným orgánom iných členských štátov EÚ, a to prevodom finančných prostriedkov z bežného účtu úradu na účet styčného orgánu vo výške 423 tis. eur. Úhrada bola realizovaná z podpoložky 819 003 **ostatné výdavkové finančné operácie - kurzové rozdiely**, z vlastných zdrojov úradu. Oproti predpokladanému kurzovému rozdielu vo výške 150 tis. eur bola skutočnosť vyššia, a to v nadväznosti na vývoj výmenných kurzov referenčných mien počas roku 2022. Túto skutočnosť sme zohľadnili v rozpočte 2023 dofinancovaním položky o +273 tis. eur.

Vývoj v pohybe výmenných kurzov aj v roku 2023 priebežne spôsobuje stratu z kurzových rozdielov, ktorá predstavuje k 30. júnu 2023 kumulovane 659 tis. eur. Očakávanú skutočnosť na podpoložke 819 003 ostatné výdavkové finančné operácie - kurzové rozdiely pre ďalšie rozpočtové obdobie predpokladáme v uvedenej výške.

3. Prebytok/schodok rozpočtu úradu

Úrad k 30. júnu 2023 vykázal prebytok rozpočtu v sume 36 192 tis. eur. Celková bilancia úradu v metodike ESA 2010 k 30. júnu 2023 po vylúčení finančných operácií, ktoré predstavujú prostriedky z predchádzajúcich rokov a vysporiadaní kurzových rozdielov, je na úrovni -10 696 tis. eur, a to v nadväznosti na skutočnosť, že úrad používa na svoju činnosť prostriedky z príspevku na činnosť od zdravotných poisťovní, ktoré boli uhradené v decembri 2022.

Čerpanie rozpočtu vo všetkých položkách ekonomickej klasifikácie je uvedené vo Finančnom výkaze o príjmoch, výdavkoch a finančných operáciách subjektu verejnej správy (FIN 1-12), ktorý úrad predkladá Ministerstvu financií SR a je súčasťou správy o hospodárení za 1. polrok 2023 (príloha).

IV. Náklady a výnosy

Okrem skutočnosti, že úrad v zmysle zákona č. 581/2004 Z. z. hospodári podľa rozpočtu, ktorý je súčasťou rozpočtu verejnej správy, na základe čoho musí sledovať príjmy a výdavky podľa ekonomickej a rozpočtovej klasifikácie, zároveň vedie účtovníctvo prostredníctvom ktorého sleduje náklady a výnosy.

1. Náklady

Celkové **náklady** úradu za 1. polrok 2023 boli **11 690 tis. eur**, čo predstavuje oproti rovnakému obdobiu roka 2022 nárast o 22,3 %, absolútne 2 135 tis. eur, indexom 1,22.

Z nákladov najvýznamnejšou položkou boli **mzdové náklady** v sume 4 404 tis. eur, t. j. 37,7 % všetkých nákladov, u ktorých došlo k zníženiu podielu na celkových nákladoch o 1,0 % pri absolútnom medziročnom zvýšení mzdových nákladov o 708 tis. eur.

V nadväznosti na mzdy sa úmerne čerpalo aj zákonné poistenie s 13,2 % podielom na celkových nákladoch a medziročným znížením podielu o 0,3 %.

Medziročný nárast **spotreby materiálu** o 241 tis. eur, nárast 66,0 %, indexom 1,66 bol spôsobený dôsledkom zvýšeného čerpania v položkách výpočtovej techniky a nehmotného majetku. V predmetných nákladoch bola zaúčtovaná obmena výpočtovej a telekomunikačnej techniky, licencie a softvér spolu v sume 420 tis. eur. Postupným ústupom epidemickej situácie na Slovensku v porovnaní s predchádzajúcim obdobím, a v tomto kontexte činnosti SLaPA pracovísk, sa medziročne znížila spotreba liečiv na sumu 58 tis. eur z čiastky 60 tis. eur. Tak ako v 1. polroku 2022 ani v roku 2023 nevznikli náklady na testy Covid-19 od ŠHR SR, ktoré v roku 2021 boli vo výške 12 tis. eur. Zvýšenie zaznamenali náklady na špeciálny zdravotnícky materiál o 72,8 % na sumu 64 tis. eur, jednorazové ochranné osobné pracovné prostriedky podľa usmernenie Ministerstva financií SR sú účtované ako zákonné sociálne náklady.

Náklady na **energie** boli v sledovanom období celkovo vyššie o 15,0 % oproti 1. polroku 2022, vo vyúčtovaní za predchádzajúci rok sme zaznamenali nedoplatky k preddavkom za energetické médiá. Medziročný nárast bol spôsobený rastom nákladov v segmentoch na elektrickú energiu o 9,8 %, tepelnú energiu o 11,2 % a náklady na vodné, stočné o 50,1 %.

Náklady na **opravy a údržbu** v 1. polroku 2023 poklesli oproti rovnakému obdobiu minulého roku o 22,1 %. V rámci nákladov na opravy a údržbu výpočtovej techniky vo výške 14 tis. eur boli v 1. polroku 2023 zaúčtované náklady na zabezpečenie servisu pre servery úradu, servis tlačiarňí a multifunkčných zariadení. Náklady na opravy prevádzkových strojov, prístrojov a zariadení sa medziročne zvýšili o 15,3 % na sumu 29 tis. eur, najväčšími položkami boli oprava plynového

chromatografu SLaPA Košice, oprava chromatografu pracoviska súdneho lekárstva Bratislava, oprava kryostatu SLaPA Prešov. V predmetných nákladoch bol účtovaný aj servis chromatografov, kompresorov, farbiaceho prístroja Leica a servis ďalších prístrojov využívaných na SLaPA pracoviskách. Náklady na opravu a údržbu budov, priestorov a objektov boli k 30. júnu 2023 vo výške 15 tis. eur s medziročným poklesom 55,0 %. V rámci týchto nákladov boli realizované 2 nákladnejšie opravy - oprava chladiaceho boxu na súdnom lekárstve v Bratislave a oprava vzduchotechniky SLaPA Nitra, ako aj ďalšie údržbárske práce.

V rámci **nákladov na ostatné služby** sú najväčšie náklady za **nájomné** vo výške 605 tis. eur, ktoré medziročne stúpili. V nájomných zmluvách sú zohľadnené medziročne zmluvné zohľadnenia indexu spotrebiteľských cien vyhlásených Štatistickým úradom SR (ďalej len "ŠÚ SR"). Náklady na **prepravu mŕtvych tiel na pitvu** sa medziročne zvýšili o 21 tis. eur, t. j. o 11,5 % na sumu 203 tis. eur, napriek nižšiemu počtu prepráv v rámci epidemickej situácie, z dôvodu súčasného vplyvu priebežného nárastu cien v jednotlivých regiónoch. Od roku 2021 vznikli nové pravidelné náklady na **údržbu** novovytvoreného **softvéru** EESSI pre medzištátnu výmenu dát, ktorý bol odovzdaný do používania 30. novembra 2020. Za

1. polrok 2023 boli predmetné náklady na úrovni 14 tis. eur. Náklady na **právne služby** predstavovali objem 125 tis. eur. Pokles zaznamenali náklady na upratovanie medziročne o 21,7 %. V nákladoch na ostatné služby sú zahrnuté aj náklady na **konzultačnú činnosť** vo vzťahu k výkonu dohľadov nad zdravotnou starostlivosťou v celkovej výške 132 tis. eur, náklady na **údržbu softvérov** na úrovni 255 tis. eur, či náklady na kybernetickú ochranu.

Iné ostatné náklady medziročne poklesli o 2,4 %. Na iných ostatných nákladoch sa najviac podieľali náklady na **prehliadky mŕtvych tiel** v objeme 88,8 %, pričom ich medziročné zníženie predstavuje 3,0 %, t. j. o 33 tis. eur na výšku 1 066 tis. eur.

Náklady na **odpisy** medziročne vzrástli o 0,8 % z dôvodu zaradenia jednotlivých položiek dlhodobého hmotného a nehmotného majetku v 2. polroku 2022, ktoré bližšie špecifikujeme v časti správy - investície, resp. majetok. Odpisy samostatných hnutelných vecí sa zvýšili v porovnaní 2023/2022 o 44,3 %. Odpisy stavieb, kde sú zúčtované odpisy vlastnej budovy a technologického vybavenia SLaPA pracoviska v Košiciach, sú na rovnakej úrovni.

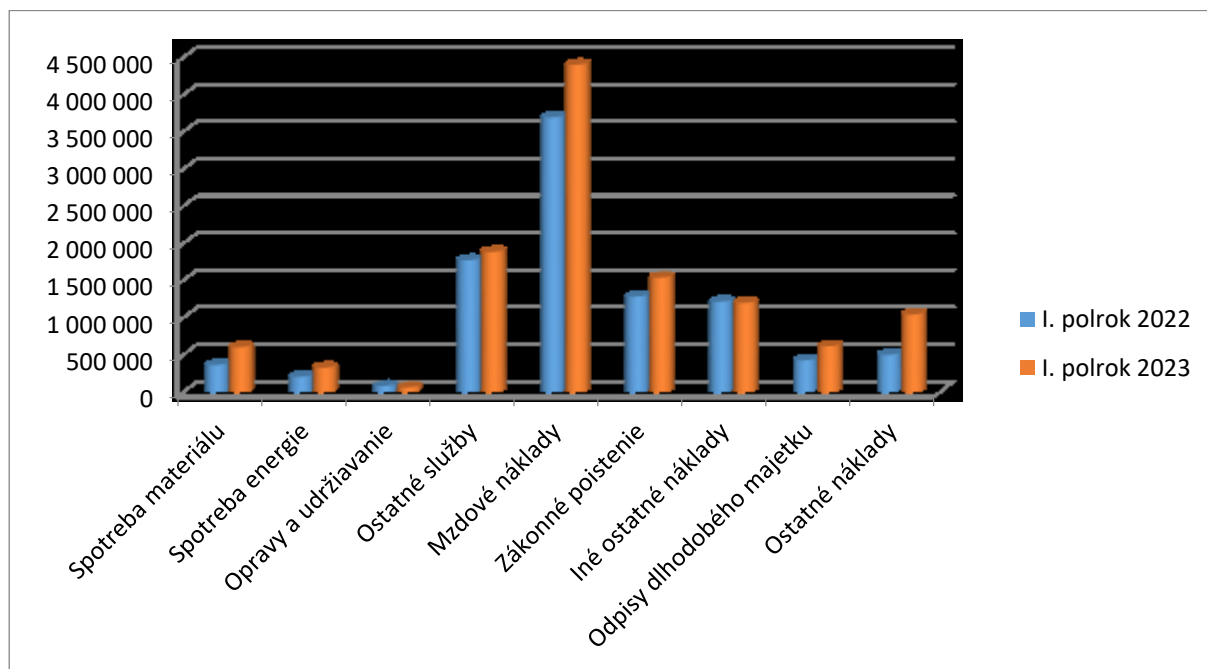
V **ostatných nákladoch** úrad vykazuje **kurzovú stratu** vzniknutú z činnosti úradu ako styčného orgánu pre poskytovanie zdravotnej starostlivosti uhrádzanej na základe verejného zdravotného poistenia vo vzťahu k styčným orgánom iných členských štátov EÚ. V nadväznosti na medziročný vývoj výmenných kurzov referenčných mien došlo v 1. polroku 2023 k zvýšeniu kurzovej straty oproti 1. polroku 2022 o 219,6 %, na celkovú hodnotu 679 tis. eur. V rámci zákonných sociálnych nákladov úrad eviduje k 30. júnu 2023 aj náklady na **osobné ochranné pracovné prostriedky** vo výške 44 tis. eur, ako aj príspevky na preventívne prehliadky a rekondičné pobyty pre zamestnancov úradu vo výške 15 tis. eur.

Tabuľka č. 7: Podiel jednotlivých druhov nákladov na celkových nákladoch
(v eurách)

Náklad	I. polrok 2022	Podiel z celkových nákladov %	I. polrok 2023	Podiel z celkových nákladov %
Spotreba materiálu	364 590	3,8	605 148	5,2
Spotreba energie	205 805	2,2	327 603	2,8
Náklad	I. polrok 2022	Podiel z celkových nákladov %	I. polrok 2023	Podiel z celkových nákladov %
Opravy a udržiavanie	83 240	0,9	64 834	0,6
Ostatné služby	1 774 289	18,6	1 886 058	16,1
Mzdové náklady	3 696 291	38,7	4 403 867	37,7
Zákonné poistenie	1 285 847	13,5	1 540 728	13,2
Iné ostatné náklady	1 217 053	12,7	1 200 436	10,3
Odpisy dlhodobého majetku	427 498	4,5	617 346	5,3
Ostatné náklady	500 673	5,2	1 044 094	8,9
Náklady spolu	9 555 287	100,0	11 690 116	100,0

Graf č. 2: Porovnanie čerpania nákladov 1. polrok 2022 a 1. polrok 2023

(v eurách)

Z porovnania medziročného vývoja nákladov uvedených v predchádzajúcej tabuľke a vo vývojovom grafe možno konštatovať, že po zohľadnení vplyvu medziročnej inflácie 12,8 % za rok 2022 a trendu 2023, očistení od kurzových strát, štandardné prevádzkové náklady boli relatívne stabilizované.

2. Výnosy

Výnosy úradu za 1. polrok 2023 boli vo výške **24 294 tis. eur**, pre porovnanie 1. polrok minulého roka 23 128 tis. eur. Rozhodujúcim výnosom bol zákonný **príspevok zdravotných poisťovní** na činnosť úradu, preddavok na príspevok pre rok 2023 vo výške **23 568 tis. eur**, ktorý bol v účtovníctve zaúčtovaný ako výnos budúceho obdobia a v januári 2023 bol preúčtovaný do výnosov.

Ďalšími výnosmi 1. polroka 2023 boli **tržby z predaja služieb** hlavne SLAPA pracovísk za pitvy nariadené podľa osobitného predpisu, toxikologické vyšetrenia, chladenie mŕtvych tiel, odber tkanív a výučbu v sume **506 tis. eur**, v roku 2022 na úrovni 533 tis. eur, ktoré zaznamenali medziročný pokles o 5,1 %. V sledovanom období mal úrad výnosy z úrokov 87 tis. eur a iné ostatné výnosy za administratívne úkony vo výške 0,4 tis. eur, ktoré sú medziročne na úrovni, ktorá podstatne neovplyvňuje celkovú výšku vykazovaných výnosov. V 1. polroku 2023 boli výnosy zo zmluvných pokút a penále 0 eur.

V rámci výnosov má úrad zúčtované dotácie na prevádzku vo výške 73 tis. eur, ktoré obsahujú vyúčtovanie záväzkov voči štátnemu rozpočtu v pomere odpisov na dlhodobý nehmotný majetok na projekt EESSI.

Za 1. polrok 2023 úrad zúčtoval do výnosov priebežne vykázané **kurzové zisky** z operácií styčného orgánu vo výške 20 tis. eur. Úrad za sledované obdobie roku 2023 zúčtoval z kurzových rozdielov zo styčného orgánu celkové saldo - kurzovú stratu v hodnote 659 tis. eur, pričom za rovnaké obdobie roku 2022 to bolo v čiastke 188 tis. eur.

V. Majetok

Obstarávacía hodnota dlhodobého majetku úradu evidovaného v účtovníctve k 30. júnu 2023 bola 19 766 tis. eur. Sumár dlhodobého majetku a porovnanie so stavom k 30. júnu 2022 obsahuje nasledovná tabuľka.

Tabuľka č. 8: Majetok úradu
(v eurách)

Majetok	k 30.06.2022	k 30.06.2023
Dlhodobý majetok celkom *	17 881 268	19 765 686
- nehmotný celkom	4 623 829	5 485 311
- nehmotný majetok	4 623 829	5 117 884
- obstaranie dlhodobého nehmot. majetku	0	367 428
- hmotný celkom	13 257 440	14 280 375
- pozemky	274 786	274 786
- stroje, prístroje	6 679 920	7 702 856
- stavby	5 912 965	5 912 965
- dopravné prostriedky	375 224	375 224
- ostatný hmotný majetok	14 544	14 544
- obstaranie dlhodobého hmot. majetku	0	0

* Dlhodobý majetok celkom v brutto hodnote.

Čerpanie kapitálových výdavkov najmä v druhom polroku 2022 a priebežne v 1. polroku 2023 sa prejavilo na zvýšení obstarávacej hodnoty dlhodobého majetku úradu. Medziročný vývoj 2022/2023 hodnoty obstaraného majetku zaznamenal nárast 1 884 tis. eur. V dlhodobom nehmotnom majetku boli v roku 2022 zaradené významnejšie položky softvér - integračná platforma vo výške 399 tis. eur a upgrade softvéru-EESSI 292 tis. eur, v obstaranom dlhodobom hmotnom majetku servre v celkovej čiastke 246 tis. eur a plynové

chromatografy v sume 246 tis. eur.

V dlhodobom nehmotnom majetku boli v 1. polroku 2023 zaradené položky portálové riešenie overenia úmrtí 17 tis. eur a elektronický informačný systém na správu registratúry 81 tis. eur, v obstaranom dlhodobom hmotnom majetku položky zalievacia linka BioOptica v sume 13 tis. eur a server Synology 11 tis. eur.

Dlhodobý hmotný majetok úrad odpisuje rovnomerne podľa § 27 a § 29 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov. Zrýchlené odpisovanie majetku sa neuplatňuje.

VI. Financie

Finančné prostriedky vedie úrad v zmysle § 28 ods. 9 zákona č. 581/2004 Z. z. a v súlade so zákonom č. 291/2002 Z. z. o Štátnej pokladnici v znení neskorších predpisov na účtoch v Štátnej pokladnici. V systéme Štátnej pokladnice bol úrad zaradený ako klient B.

1. Pokladnice

Úrad má otvorenú hotovostnú pokladňu na ústredí, 5 hotovostných pokladníc na pobočkách a 8 hotovostných pokladníc na SLAPA pracoviskách. Celkový zostatok hotovosti a cenín vo všetkých pokladniciach k 30. júnu 2023 bol 2 tis. eur. Ústredie úradu nemá v sledovanom období otvorené valutové pokladne s aktívnym zostatkom.

Podľa § 12 ods. 2 písm. i) zákona č. 291/2002 Z. z. o Štátnej pokladnici v znení neskorších predpisov je možné použiť peňažné prostriedky v hotovosti s výnimkami uvedenými pod písmenami a) až h) do výšky 1 %ročného rozpočtu bežných výdavkov.

V 1. polroku 2023 bolo prostredníctvom pokladníc úradu (ústredie a pobočky) použitých v zmysle citovaného zákona 19 tis. eur, čo predstavuje 0,08 % z rozpočtu bežných výdavkov na rok 2023.

2. Bankové účty

Na účtoch, ktoré má úrad otvorené v Štátnej pokladnici, boli evidované k 30. júnu 2023 nasledovné zostatky:

Tabuľka č. 9: Bankové účty
(v eurách)

Typ účtu	Suma
bežný účet	270 090
účet na poplatky	35 903 765
zúčtovací účet, styčný orgán	8 557 624
účet pre sociálny fond	32 286
účet pokút	11 446
depozitný účet	1 755

Okrem účtov v Štátnej pokladnici má úrad k dispozícii 9 účtov vo VÚB, ktoré používa na dopĺňanie a odvod hotovosti z pokladníc ústredia a pobočiek, 1 účet vo VÚB pre debetnú platobnú kartu. Na týchto účtoch bol celkový stav k 30. júnu 2023 vo výške 16 tis. eur.

Celkový zostatok na finančných účtoch úradu k 30. júnu 2023 bol vo výške 44 793 tis. eur.

VII. Závazky a pohľadávky

Celkové záväzky úradu k 30. júnu 2023 dosiahli výšku 88 756 tis. eur. V rovnakom období roku 2022 boli celkové záväzky na úrovni 87 594 tis. eur. Najväčšiu časť záväzkov predstavujú záväzky z činnosti styčného orgánu v sume 86 268 tis. eur, pričom v 1. polroku 2022 boli vo výške 85 203 tis. eur. Medziročný nárast celkových záväzkov styčného orgánu predstavuje 1 065 tis. eur, z čoho voči zahraničným partnerom došlo k nárastu o 2 856 tis. eur a voči zdravotným poisťovniam k poklesu o 1 791 tis. eur.

Záväzky voči dodávateľom tovarov a služieb predstavovali k 30. júnu 2023 sumu 616 tis. eur. Oproti 1. polroku 2022, kedy boli predmetné záväzky v hodnote 454 tis. eur, sú záväzky vyššie o 162 tis. eur.

Úrad k 30. júnu 2023 eviduje **záväzok voči štátnemu rozpočtu** vrátane minulých rokov vo výške 828 tis. eur, čo predstavuje oproti roku 2022 zníženie o 124 tis. eur. Tento záväzok tvoria právoplatne uložené pokuty úradom za priestupky v zdravotnom poistení a pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti. Povinní na pokutový účet úradu uhradili pokuty vo výške 79 tis. eur, čo je o 20 tis. eur menej ako za rovnaké obdobie minulého roku.

Tabuľka č. 10: Záväzky úradu
(v eurách)

Druh záväzku	k 30.06.2022	k 31.12.2022	k 30.06.2023
Z obchodného styku	85 696 168	99 489 930	86 885 548
dodávateľia	454 090	730 572	615 543
depozit	38 955	51 755	1 755
z čin. styčného orgánu	85 203 123	98 284 242	86 268 250
ostatné	0	423 360	0
Voči zamestnancom	504 700	505 982	556 856
Voči inštit. soc. poistenia	326 373	341 656	358 396
Daňové záväzky	92 598	91 510	88 895
Voči štátnemu rozpočtu	952 331	1 035 797	827 947
Sociálny fond	18 342	29 827	32 286
Ostatné dlhodobé záväzky	0	0	0
Ostatné záväzky	3 234	4 594	5 836
Záväzky celkom	87 593 747	101 499 295	88 755 764

Celkové brutto pohľadávky k 30. júnu 2023 úrad vykazuje vo výške 77 985 tis. eur, pričom v rovnakom období roku 2022 boli na úrovni 81 917 tis. eur. Najväčšiu časť pohľadávok predstavujú pohľadávky z činnosti styčného orgánu vo výške 77 051 tis. eur, kde oproti polroku 2022 došlo k medziročnému zníženiu stavu o 3 783 tis. eur, z toho voči zahraničným partnerom k poklesu o 3 819 tis. eur a voči zdravotným poisťovniam k zvýšeniu o 36 tis. eur, z dôvodu poklesu finančného objemu poskytovanej zdravotnej starostlivosti na medzinárodnej úrovni, ktorá je následne uplatňovaná voči zdravotným poisťovniam a zahraničným partnerom.

Pohľadávky z obchodného styku za pitvy vykonávané podľa osobitného predpisu, toxikologické vyšetrenia a ostatné zákonné plnenia vrátane poskytnutej zálohy colnému úradu v čiastke 6,5 tis. eur súvisiacej s prepravou liehu v roku 2023 sú k 30. júnu 2022 vo výške 120 tis. eur. Oproti 1. polroku 2022 došlo k medziročnému poklesu pohľadávok z obchodného styku o 18 tis. eur.

Tabuľka č. 11: Pohľadávky úradu
(v eurách)

Pohľadávka	k 30.6.2022	k 31.12.2022	k 30.6.2023
Z obchodného styku - odberatelia	137 682	131 094	119 892
Z čin. styčného orgánu	80 834 676	91 964 007	77 051 252
Ostatné	450	426 664	-2 926
Za udelené pokuty	943 818	1 019 183	816 501
Pohľadávky celkom	81 916 626	93 540 948	77 984 719

Pohľadávky a záväzky zo styčného orgánu majú špecifický charakter. Jedna časť sú pohľadávky voči zdravotným poisťovniam, ktoré odzrkadľujú záväzky voči zahraničným partnerom za poskytnutú zdravotnú starostlivosť našim občanom v zahraničí. Druhá časť sú záväzky voči zdravotným poisťovniam nadväzujúce na pohľadávky voči zahraničným partnerom za poskytnutú zdravotnú starostlivosť cudzincom našimi poskytovateľmi zdravotnej starostlivosti. Celý proces likvidácie pohľadávok a záväzkov je časovo náročný, pretože podlieha kontrole a preskúmaniu poskytnutej zdravotnej starostlivosti na základe lokálnych právnych noriem.

Tabuľka č. 12: Prehľad o záväzkoch a pohľadávkach súvisiacich s činnosťou styčného orgánu
(v eurách)

Záväzky voči	k 30.6.2022	k 31.12.2022	k 30.6.2023
zahraničné*	31 427 648	47 078 630	34 284 173
ZP v SR	53 775 475	51 205 612	51 984 076
Záväzky styčný orgán	85 203 123	98 284 242	86 268 250
Pohľadávky voči	k 30.6. 2022	k 31.12. 2022	k 30.6. 2023
zahraničné*	52 298 704	44 984 687	48 479 301
ZP v SR	28 535 972	46 979 320	28 571 951
Pohľadávky styčný orgán	80 834 676	91 964 007	77 051 252

* EÚ, Srbsko, Macedónsko, Čierna Hora, Island, Lichtenštajnsko, Spojené kráľovstvo

Predpis nových pohľadávok zdravotných poisťovní voči úradu k polroku 2023 dosiahol hodnotu 24 897 tis. eur, čo predstavuje nárast o 8,20 % v porovnaní s daným obdobím uplynulého roku. Bol zaznamenaný nepatrný pokles počtu individuálnych pohľadávok o 2,63 % voči úrovni minulého roka. Priemerná hodnota individuálnej pohľadávky predstavovala v sledovanom období 167,19 eur. Pohľadávky SR predstavovali refundácie na základe skutočných výdavkov.

V oblasti záväzkov došlo v polroku 2023 k nárastu predpisu záväzkov medziročne o 45,50 %, aj k rastu počtu individuálnych faktúr o rovnaký objem oproti rovnakému obdobiu minulého roka. Celková výška predpisu záväzkov dosiahla sumu 19 782 tis. eur. Priemerná hodnota individuálneho záväzku predstavovala 508,31 eur. Z hľadiska štruktúry gro tvorili záväzky na základe skutočných výdavkov, pričom 4 % z objemu predstavovali záväzky na základe pevne stanovených súm. Nárast úrovne záväzkov súvisí so zvýšeným objemom cezhraničnej migrácie EÚ poisťencov na báze uvoľnených migračných opatrení v post-covidovom období.

VIII. Záver

Na hospodárenie úradu v 1. polroku 2023 mala ustupujúca epidemická situácia na Slovensku súvisiaca s ochorením Covid-19, ktorá spôsobovala pri jednotlivých vlnách významné čerpanie niektorých výdavkov, ako aj nákladov na prepravu mŕtvych tiel na pitvy, či prehliadky mŕtvych tiel, nižší vplyv súvisiaci s nižšou úmrtnosťou v porovnaní s rokom 2022. Dynamika výdavkov a nákladov oproti kulminačným rokom pandémie 2020 - 2021, napriek nárastu cien na trhu, je nižšia aj v oblasti zabezpečenia ochranných osobných pracovných prostriedkov potrebných pre zamestnancov na SLaPA pracoviskách. Vo výdavkovom segmente tovarov a služieb vplývala na jednotlivé skupiny nakupovaných výkonov najmä medziročná inflácia 12,8 % za rok 2022 podľa ŠÚ SR a pretrvávajúca dvojciferná úroveň v 1. polroku 2023. Úrad tiež pokračoval v procese konsolidácie siete pobočiek, k 01.04.2023 zrušením pobočiek Nitra a Prešov.

Úrad v sledovanom období zabezpečoval výkon prehliadok mŕtvych tiel v súlade so zákonnými podmienkami. Prehliadky mŕtvych tiel mimo zdravotníckych zariadení ústavnej zdravotnej starostlivosti boli ešte v 1. polroku 2021 realizované prostredníctvom organizátorov prehliadok v nadväznosti na uzatvorené zmluvy platné najmä do polovice roka 2021. K 30. júnu 2022 predstavovali výdavky na prehliadky mŕtvych tiel objem 1 227 tis. eur, k 30. júnu 2023 1 217 tis. eur. Znížené čerpanie predmetných výdavkov v 1. polroku 2023 vyplynulo okrem ústupu epidemickej situácie aj v nadväznosti na prijatú novelu zákona č. 581/2004 Z. z., ktorou sa od 1. októbra 2021 ustanovilo zabezpečenie prehliadok mŕtvych tiel prehliadajúcimi lekármi na základe rozpisu úradu. Ceny za výkon prehliadok mŕtvych tiel prehliadajúcimi lekármi podľa rozpisu sú regulované a jednoznačne stanovené v Metodickom usmernení úradu k vykonávaniu prehliadky mŕtveho tela a vylučujú tak dodatočné náklady na činnosť organizátora prehliadok mŕtvych tiel a nekontrolovateľný nárast ponuky cien v procese verejného obstarávania. Výrazný pokles ceny za výkon prehliadky mŕtveho tela oproti zazmluvneným cenám s organizátormi predstavoval viac ako 30 % úsporu. Od 2. polroka 2021 došlo k postupnému znižovaniu mesačných úhrad za výkon prehliadok mŕtvych tiel. V kontexte uvedeného, kalkulovaný predpoklad celoročného čerpania 2023 predmetných výdavkov zdravotníckym zariadeniam je na úrovni rozpočtovaného rámca do 2,8 mil. eur, oproti skutočnosti roku 2022 vo výške 3,1 mil. eur.

Okrem údržby prevádzkových strojov, prístrojov a zariadení, ktorá je ovplyvnená finančne náročnejšou údržbou plynových chromatografov na SLaPA pracoviskách, ostatné oblasti v hospodárení úradu boli po zohľadnení faktora inflácie vyrovnané bez väčších odchýlok od rozpočtu za sledované obdobie.

V 1. polroku 2023 sa v investičnej oblasti realizovalo dovybavenie SLaPA pracovísk parafínovou zalievacou linkou BioOptica pre pracovisko Martin, do konca roka 2023 je zámerom opláštenie budovy SLaPA Prešov, v prístrojovom zariadení obstaranie analyzátoru a laboratórneho vybavenia pracovísk. Modernizácia priestorov, najmä tých, ktoré sú prevádzkované v pôvodných priestoroch nemocníc zo 70-tych rokov, je nevyhnutná vo vzťahu k používaniu špeciálnych citlivých prístrojov, ktoré majú byť prevádzkované v predpísaných štandardizovaných podmienkach tak, aby prístroje poskytovali relevantné výsledky k podkladom pre súdne rozhodnutia a aby bol zabezpečený neporuchový chod týchto prístrojov, a tiež aby sa splňali hygienické požiadavky na potrebné povolenia k činnosti pracovísk. Pokračuje rozvoj a modernizácia informačných systémov úradu v súlade s požiadavkami zákona č. 95/2019 Z. z. o informačných technológiách vo verejnej správe vrátane zabezpečenia dodržiavania všeobecných bezpečnostných opatrení v zmysle zákona č. 69/2018 Z. z. o kybernetickej bezpečnosti, priebežnou realizáciou dvoch projektov s cieľom zabezpečiť integráciu jednotlivých informačných systémov úradu navzájom, ako aj integráciu s informačnými systémami iných inštitúcií, financovaných prostriedkami EÚ prostredníctvom Operačného programu Integrovaná infraštruktúra, a to ePrehliadky a Projekt Manažment údajov/registre UDZS-CRP, RZPr, RPZS, RÚ, vrátane zabezpečenia bezchybného a plynulého prístupu odborníkov a verejnosti k jednotlivým údajom z registrov. Pokračuje sa tiež

v nasadzovaní nových funkcionalít ERP - ekonomického systému s cieľom elektronizácie schvaľovania dokumentov.

Realizácia a implementácia niektorých úloh, najmä v oblasti informatiky, je časovo závislá aj z kontextu procesov verejného obstarávania.

Zdroje:

- výkaz Fin 1-12, výkaz Fin 2-04, výkaz ziskov a strát, hlavná kniha, OMVZ